

Novobudžovská

Ročník VIII.
30. 9. 1981

Číslo 3

ZPRAVODAJ

Do nového volebního období

Ve dnech 5. a 6. června 1981 proběhly na celém území ČSSR volby do zastupitelských orgánů všech stupňů.

Základním smyslem předvolební přípravy a vlastních voleb v rámci města bylo další rozvinutí socialistických vztahů, socialistické státní moci, včetně intenzivnějšího spojení státních orgánů a jejich představitelů s občany a pracujícími města.

Do předvolební přípravy a vlastního průběhu voleb se zapojily volební komise NF, ve kterých pracovalo 450 občanů města. Podle výsledků voleb a schválení těchto výsledků ustavujícím plenárním zasedáním MěstNV dne 23. 6. 1981 bylo zvoleno všech 74 navržených poslanců do MěstNV.

Zde se odráží přesvědčení voličů našeho města, že poslanecký sbor a vedení MěstNV budou hájit a společně řešit problémy občanů i města k dosažení dalšího zlepšení ve všech sférách.

V průběhu předvolebních dnů, při návštěvách agitačních dvojic a na předvolebních schůzkách měla většina občanů možnost seznámit se s návrhem volebního programu NF na období let 1981—1985.

Volební program na toto období důsledně vychází ze závěrů XVI. sjezdu KSČ a ze směrnic sedmého 5LP. Vychází z potřeb, podmínek a možností územního obvodu města při důsledném respektování celospolečenských zájmů a úkolů. Vede k rozvoji všech funkcí NV, k úzké součinnosti s orgány a organizacemi NF, závody a družstvy při výchově lidí a rozvoji města.

Spojuje úkoly politickoorganizační a politickovýchovné práce s budovatelskými úkoly a dalším prohlubováním socialistické demokracie. Napo-

máhá zvyšování účasti občanů na řízení a správě státu a rozvíjení jejich politické a pracovní iniciativy.

Usiluje o to, aby se plnění VP NF stalo záležitostí nejširších vrstev pracujících a všech občanů našeho města.

Volební program zůstává programem otevřeným. V průběhu volebního období se bude podle objektivních podmínek, potřeb a možností upřesňovat a doplňovat v ročních plánech, a to vždy po projednání v MěstNV, orgánech NF a s občany.

Volební program, doplněný o připomínky z veřejných předvolebních schůzí, byl schválen ustavujícím plenárním zasedáním MěstNV 23. 6. 1981. Toto ustavující plenární zasedání zvolilo též předsedu MěstNV s. J. Kunta, místopředsedu s. Vl. Motyčku, tajemníka s. J. Prokeše a radu MěstNV. Dále zřídilo komisi finanční, komisi bytovou, komisi místního hospodářství, obchodu a cestovního ruchu, komisi školskou

Pokračování na str. 2

Ustavující plenární zasedání MěstNV pozdravili kulturním programem pionýři a pionýrky ze ZDŠ v Klicperově ulici
Foto J. Prokop

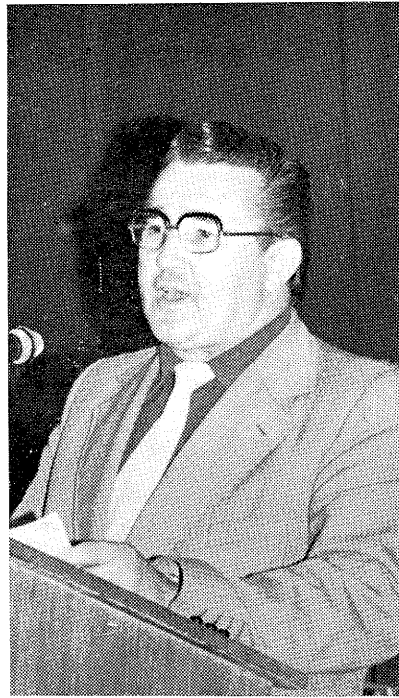
a kulturní, komisi sociální a zdravotní, komisi pro mládež a tělesnou výchovu, komisi pro ochranu veřejného pořádku, komisi výstavby a dopravy, komisi plánovací, komisi vodního, lesního hospodářství a zemědělství a výbor lidové kontroly. Potvrdilo zřízení odborů a jejich vedoucí.

Jeden z dalších důležitých úkolů, který v těchto dnech před námi stojí, jsou volby do nových občanských výborů. Pro činnost a práci občanských výborů byly vydány zásady, které v příloze Novobydžovského zpravodaje v plném znění otiskujeme.

Vladislav Motyčka,
místopředseda MěstNV

Velkou pozornost na ustavujícím plenárním zasedání MěstNV vzbudil diskusní příspěvek poslance ČNR a předsedy JZD Rudá hvězda Králíky soudruha Antonína Očenáška, nositele stát. významné Zlaté hvězdy hrádky socialistické práce.

Foto J. Prokop

Rada 3. 6. 1981

1. Kontrolní zpráva o provozu a stavu umělé ledové plochy za sezónu 1980—81.
2. Zprávy VLK při MěstNV:
  - a) vyřizování stížností na MěstNV;
  - b) rozestavěnost akcí „Z“.

Rada 17. 6. 1981

1. Politickoorganizační zabezpečení ustavujícího plenárního zasedání.
2. Usnesení ONV v Hradci Králové č. 11.

Rada 1. 7. 1981

1. Zpráva o vyhodnocení výsledků voleb do MěstNV v r. 1981.
2. Schválení komisí a aktivů rady MěstNV.
3. Příprava II. plenárního zasedání MěstNV.
4. Usnesení rady ONV v Hradci Králové č. 12.

Rada 15. 7. 1981

1. Zhodnocení akcí „Z“ k 30. červnu 1981.
2. Politickoorganizační zabezpečení voleb do občanských výborů.
3. Provoz lidové technické zábavy.
4. Plán Žňových prací v JZD ČSSP Nový Bydžov.
5. Plány práce komisí MěstNV.
6. Místní pořadník uchazečů o byty.

Rada 29. 7. 1981

1. Návrh plánu MěstNV a zařízení na rok 1981.
2. Zpráva o činnosti JSBVO za I. pololetí 1981.
3. Usnesení rady ONV v Hradci Králové č. 2.

Rada 12. 8. 1981

1. Politickoorganizační zabezpečení školení poslanců MěstNV.
2. Změny povodňových komisí a plánů.

ČINNOST TECHNICKÝCH SLUŽEB

Jedním ze zařízení MěstNV v Novém Bydžově jsou Technické služby, určené k provádění rozsáhlých veřejně prospěšných služeb pro obyvatele města a místních částí, jakož i spádových obcí. V zařízení pracuje celkem 34 pracovníků a podílejí se na těchto úkolech: údržba místních komunikací a chodníků, čištění komunikací, provoz WC, čištění odpadkových košů, údržba veřejného osvětlení, údržba zeleně, výsadba květin a okrasných keřů převážně z vlastních výpěstků, čištění vpusť, udržování skládky odpadků, údržba hřbitovů, včetně kopání hrobů, vylepování plakátů, seřizování věžních hodin, údržba dopravního značení, zajištění provozu koupaliště a zimního stadiónu, výpomoc na akcích „Z“, převážná část oprav dopravních a mechanizačních prostředků ve vlastních dílnách, dále výpomoc dopravními prostředky JZD při sklizni obilovin a okopanin.

Stěžejním úkolem je odvoz pevných domovních odpadků, který je prováděn speciálními vozidly KUKA podle plánu, a to takto:

PONDĚLÍ

1. osádka: Nový Bydžov - I. čtvrť (sahající do ul. Revoluční a ul. Čsl. armády), náměstí
2. osádka: Chlumeck nad Cidlinou

ÚTERÝ

1. osádka: Nový Bydžov - II. čtvrť (ul. Revoluční a ul. Dukelská)
2. osádka: Chlumeck nad Cidlinou

STŘEDA

1. osádka: Nový Bydžov - III. čtvrť (ul. Dukelská a ul. Smetanova)
2. osádka: Nechanice, Nepolisy

ČTVRTEK

1. osádka: Nový Bydžov - IV. čtvrť (ul. Čsl. armády a ul. Smetanova), Humburky
2. osádka: Chlumeck nad Cidlinou

PÁTEK

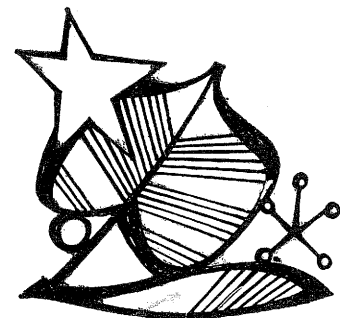
1. osádka: Nový Bydžov - sídliště za sokolovnou (panelová čtvrť), Hlušice
2. osádka: Smidary, Červeněves, Skřivany, Sloupno

Odvoz domovních odpadků je rozdělen na letní a zimní období. V letním období od 15. 3. do 1. 11. je svoz prováděn jednou za čtrnáct dnů. V současné době připravujeme rozšíření těchto služeb pro občany místních částí města.

Abychom zabránili poškozování speciálních vozů na odvoz pevných domovních odpadků, upozorňujeme vás touto cestou, co nepatří do sběrných nádob. Jde o tyto materiály: kosti, saze, stavební suť, tráva, zemina, hořlavé a výbušné látky, láhve, tekuté odpady, železný šrot a ostatní materiály patřící svým charakterem do lidového sběru odpadových surovin. Jsme přesvědčeni, že vzájemnou spoluprací ušetříme náš společný majetek a zabráníme tak mnoha neoprávněným stížnostem.

Provádění všech těchto prací a služeb je závislé na čerpání daného finančního rozpočtu a při dodržování limitů pohonných hmot a mazadel, elektrické energie a používaných pevných paliv i na počtu pracovníků.

A. P.

OHLÉDNUTÍ ZA VOLBAMI

V sokolovně volila i třiadevadesátiletá R. Zahradničková, jedna z nejstarších občanek města

Z volební místnosti ve Starém Bydžově

Foto J. Prokop

ZA ZDRAVÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Úvodem svého příspěvku bych vás chtěl přenést do doby, kdy jsme začali budovat naši socialistickou republiku, do doby poválečné. Město Nový Bydžov bylo pro mne prázdninovým místem, kde jsem nabíral další síly. V té době mi bylo 19 let a měl jsem vcelku dva ušlechtilé koníčky — zájem o rybaření a turistiku. Oba tyto zájmy se daly v Bydžově a jeho okolí dobře uplatňovat. Vždyť turistika se dala spojit i s houbařením, procházkou lipovou alejí na Melličanech a do okolí Venturky, kde ještě rostly ty překrásné hříby dubáky, anebo na druhou stranu do okolí Borku, případně i ještě dále na Vlkov. Když jsem tento zájem spojil s rybařinou, ocitl jsem se v lukách pod Měníkem nebo pod Vysočany a v mnoha dalších místech, která byla pro rybařinu kouzelná. Vzpomínám si na ty krásné zážitky, kde každý potůček byl zarybněn, voda byla čistá. Řada z vrstevníků si jistě vzpomene na „Sibeniční potok“, rameno u Rabocha, Zábědovský potok, Skřeněřský potok a i ta „Švarcava“, která je dnes pouze stokou, nám předkládala své výpěstky. Korytem tohoto odstavného ramene, které začínalo u mlýna a vlévalo se do Cidliny u mostu u koželužny, protékala tak krásně čistá voda, že bylo radost se na ten rybí pohyb dívat. V tůních se

vyhřívala hejna plotic a cejnů a kapříků a občas se mihnul nějaký dravec, ba i pstruzi si sem po velké vodě přišli zadovádět.

Později s narůstáním průmyslu v našem městě a okolí a samozřejmě i s podstatným zlepšováním ubytování a zlepšováním životní úrovně, budováním odpovídajícího sociálního zařízení u každého domku a i bytu se tato krásná a nezapomenutelná idyla zhoršovala, až dosáhla dnešních, neradostných stavů. Nejen, že jsou vody všelijak zabarveny, tak jak to servírují výrobní procesy, ale navíc je přidáván do ovzduší velmi nepříjemný zápach. Za těch pár let se všechny dřive tak krásné toky změnilly v toky znečištěné nedostatečně vyčištěnými odpadními vodami ze závodů, dále splaškovými vodami z města a všech okolních vesnic, kde v posledních letech byly provedeny celkové rekonstrukce kanalizací, které se pak napojily na recipient.

V této vodě již bohužel rybí život neexistuje, ba ani ty kvákové záby tam již nejsou. A to je stav, jaký nechceme mít. A že tento stav není po chuti ani vodohospodářským organizacím, je dokladem toho, že již kolem dvaceti let se uvažuje o výstavbě společné městské čistírny odpadních vod. Byla vyvolána již řada jednání, možno říci

na nejvyšších úrovních, přesto však výsledek není zatím vůbec žádný.

Asi před deseti lety byl zpracován Hydroprojektem v Olomouci projektový úkol, který měl tyto nedostatky řešit. Tato práce však požadovaný efekt vůbec nepřinesla. Než tento projektovaný úkol byl totiž vypracován, došlo v řadě závodů a i ve městě k technologickým změnám znečištění vod, jež vplynuly jednak z prostého zvyšování výroby, jednak ze stále se zvyšující životní úrovně a navíc v té době nebyl zajištěn limit výstavby. Samozřejmě na to dále navazovala stavební kapacita, jejíž podchycení bylo velmi složité.

Před několika lety s cílem zajistit pro pracovníky závodu ZAZ Nový Bydžov zlepšení pracovních podmínek a dále zvýšit kapacitu výroby závodu se uskutečnila velmi náročná přestavba všech mokřých provozů i celého závodu s cílem udělat ze starého moderní produktivní koželužský závod. Toto se díky nadlidskému úsilí ředitele s. Karla Pospíšila a několika jeho spolupracovníků podařilo zajistit. V současné době jsou ještě dokončovány některé úseky závodu, ve spolupráci se s. ing. Slaninou z n. p. ZAZ Jaroměř je zkoušena technologie, která zajišťuje již dnes snížení spotřeby chemiká-

Pokračování na str. 4

lií, energie a hlavně té vzácné tekutiny — vody.

Dnes je již část mokřých provozů řízena mikroprocesorem. Jak jsem již uvedl, snížila se spotřeba vody, úprava technologie se předpokládá několika násobná recirkulace průmyslové vody a navíc se závod ve spojení s pracovníky nár. podniku ZAZ Jaroměř a s týmem výzkumných pracovníků VÚK Gottwaldov pustil do přípravných prací na vybudování společné městské čistírny odpadních vod. Uskutečnila se řada jednání ve spolupráci s pracovníky VČKNV Hradec Králové, ONV Hradec Králové a gen. řed. PKG a bylo dohodnuto, že bude pro město Nový Bydžov vybudována společná městská čistírna za investování n. p. ZAZ Jaroměř a za podílíctví všech zúčastně-

ných organizací. První částí a hlavním předpokladem správného začátku na přípravných pracích je zajištění zpracování studie technologického čištění koželužských odpadních vod ze ZAZ Nový Bydžov a koncepční řešení společného čištění všech průmyslových vod, hlavně však se jedná o vody z PMV, které ve spojitosti s vodami ze ZAZ tvoří inkousty, a dále pak vyčištění všech vod biologickou cestou. Tato studie byla v roce 1979 zadána ke zpracování VÚK Gottwaldov, kde kolektiv pracovníků vedený s. ing. Šiškou pracuje na splnění požadavku n. p. ZAZ Jaroměř. Podklady zpracované VÚK budou pak dále sloužit za materiál, ze kterého bude Centroprojekt čerpat při zpracování dalších potřebných forem technické dokumentace.

Lze předpokládat, že s ohledem na velmi náročný úkol, který nemá obdo-

bu, a hlavně však z pohledu na investiční plán VHJ PKG, případně dalších zúčastněných organizací, měla by tato technická dokumentace být k dispozici pro 7. pětiletku tak, aby v této pětiletce mohlo již dojít k tak dlouho očekávané výstavbě zařízení, bez kterého se již v Novém Bydžově nemůžeme v žádném případě obejít.

A tak musíme dnes vynaložit všichni veškeré úsilí, aby akce byla kladně provedena, dále musíme doufat, že žádné nepředvídané okolnosti nám nebudou moci zkazit záměr, který pomůže ke zlepšení zdravého životního prostředí v našem, dříve tak malebném a krásném městečku. Je třeba si uvědomit, že veškeré úsilí, které bude této akci věnováno, bude sloužit pokolením, která přijdou po nás.

František Chrtek,
Nový Bydžov - Metličany

Gymnázium v nově rekonstruované budově

Gymnázium v Novém Bydžově má již více než stoletou tradici. Od svého založení v r. 1873 vychovalo celé generace budoucích odborníků, techniků, učitelů, lékařů, právníků i vědeckých pracovníků. Ve městě bylo i významným kulturním a osvětovým činitelem. Spolu s jeho obyvateli prožívalo události, jak je přinášela stoletá historie sociálních, politických i národních bojů.

Do roku 1977 se vyučovalo ve staré budově, nevyhovující moderním didaktickým požadavkům socialistického školství. Dozrál čas důkladné přestavby a modernizace havarijní budovy. Vedení školy a pedagogický sbor našly plné pochopení u stranických a státních orgánů kraje, okresu i města, u vedení a pracovníků Okresního stavebního podniku, který se ujal generální rekonstrukce budovy školy, našly pochopení i u místních škol, závodů a institucí. Všichni podpořili náročné dílo rekonstrukce a modernizace školy a pomohli pedagogickému sboru pokračovat v plynulé výuce. Náročné úkoly ve výchově a vzdělání mladé generace naší socialistické společnosti jsme plnili po 4 roky v podmínkách rozmístění školy na 4—5 místech ve městě: v budově učňovské školy 3, v ZDS v Karlově ulici, lidové škole umění, v sokolovně; dva roky se vyučovalo též v budově střední zemědělské technické školy v Novém Bydžově. Tato mimořádná situace vyžadovala maximální pracovní vypětí vedení školy i pedagogického kolektivu při řízení a zabezpečování úkolů výchovně vzdělávacího procesu. I přes ztížené podmínky bylo možno výsledky naší školy hodnotit kladně, a to jak v oblasti výchovy ideově politické, rozumové, morální, branné aj. Jedním z předních úkolů gymnázia je kvalitní příprava studentů na vysoké školy. V posledních letech bylo přijímáno ke

studiu na vysokých školách průměrně 55—75 % našich maturantů. Studenti jsou orientováni především na technické a přírodovědecké obory podle potřeb naší ekonomiky. Značných úspěchů jsme dosahovali např. i ve středoškolské odborné činnosti, v níž

vitě mládeže, vedení PO, kulturní a sportovní činnosti. Při rekonstrukci budovy školy odpracovali naši studenti spolu s pedagogickým sborem přes 8500 brigádnických hodin. Po čtyřleté rekonstrukci a modernizaci původní budovy školy došlo 27. srp-

Slavnostní okamžik - vedoucí tajemník OV KSČ v Hradci Králové s. Václav Jireček přestřihuje pásku
Foto J. Prokop

samostatné odborné práce studentů jsou zaměřeny na jejich budoucí povolání. Práce našich studentů v oboru fyziky a chemie se umístily na prvních místech v krajském kole SOČ a postoupily i do celostátního kola. Jedné z prací byla udělena zvláštní cena n. p. Komenium. Důležitý byl i podíl našich studentů na veřejně prospěšné činnosti na brigádách, při letní akti-

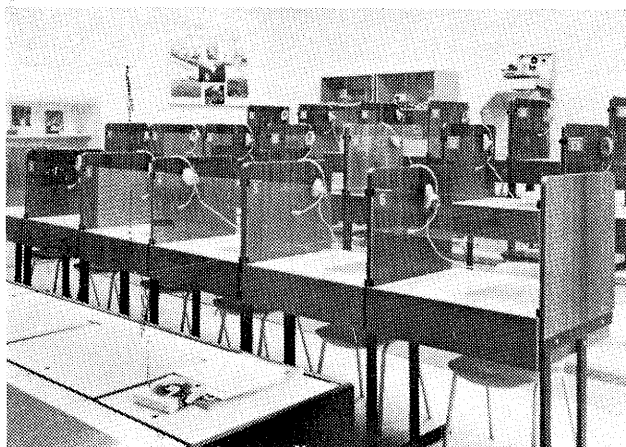
na 1981 ke slavnostnímu otevření nové a krásné budovy gymnázia. Přestřižením pásky zahájil provoz školy vedoucí tajemník OV KSČ v Hradci Králové s. Václav Jireček. Přítomní hosté vykonali prohlídku budovy a s uznáním se vyslovili o dobře vykonaném díle našich stavbařů a popřáli pedagogickému sboru školy mnoho úspěchů ve výchově a vzdělávání našich

studentů. S obdivem a uznáním se vyjadřovali i návštěvníci školy při příležitosti dne otevřených dveří v sobotu 29. srpna 1981. Zejména starší absolventi gymnázia nemohli poznat prostory, v nichž kdysi trávili svá studentská léta. Nejširší veřejnost pak mohla zhlédnout některé z moderních odborných učeben v televizním šotu, vysílaném v televizních novinách 28. srpna 1981.

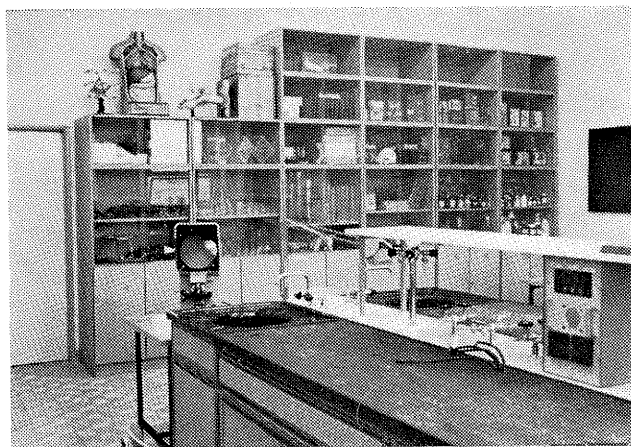
vého socialistického člověka, rozvíjet osobnost žáka, podněcovat ho k touze po poznání a snaze dávat společnosti maximum svých tvořivých schopností.

Rekonstruovaná a modernizovaná škola vytvoří i příznivé podmínky pro realizaci nového pojetí gymnázia jako všeobecně vzdělávací polytechnické školy. Od školního roku 1981/82 zavedeme v 1. ročníku předmět základy výroby a odborné přípravy. V budou-

kým a státním orgánům za podnětnou podporu, pracovníkům okresního stavebního podniku v čele s ředitelem s. J. Grubrem za dobře vykonanou práci, obětavému a energickému stavebnímu dozoru s. B. Orlovi st., místním školám, podnikům a institucím za pomoc škole po dobu rekonstrukce, pedagogickému sboru za obětavou a svědomitou práci výchovně vzdělávací

Jazyková učebna

Laboratoř biologie

Foto J. Prokop

Se zahájením nového školního roku 1981/82 se otevrou studentům třídy budovy školy, rekonstruované a modernizované nákladem 9 miliónů Kčs. Svým vybavením patří novobydžovské gymnázium k nejlépe zařízeným gymnáziím v kraji. Deset učeben, 4 odborné učebny (biologie, chemie, fyziky, jazyková učebna), 3 odborné laboratoře, kabinety aj. s moderní didaktickou technikou (průmyslovou televizí, promítacími přístroji, kazetovými projektory, diaprojektory, zpětnými projektory, episkopy aj.) — to je pouze malý výčet pomůcek, které pomohou učitelům v jeho stěžejním úkolu: formovat no-

cím 3. a 4. ročníku plánujeme zavést 3 skupiny odborných předmětů: základy ekonomiky, základy zemědělství a základy elektrotechniky. Na dobré materiálové podmínky jsme počítali již při plánovaném vybavení odborných učeben a laboratoří. Naše škola tak poskytne studentům všeobecnou polytechnickou a základní odbornou přípravu pro studium na vysokých školách a přípravu pro některá dělnická povolání a technicko-hospodářské funkce.

Poděkování za zdařilé dílo patří všem, kteří se aktivně a obětavě podíleli na rekonstrukci školy — stranic-

i ve ztížených podmínkách, studentům za brigádnickou pomoc aj.

Děkuji všem, kteří naší škole pomáhali v minulých letech. V plodnou spolupráci věřím i v budoucích letech, kdy nás čeká v duchu závěrů XVI. sjezdu naší strany zlepšit výchovu mládeže všestranně vzdělané, politicky i mravně vyspělé, prodchnuté ideami socialismu a komunismu. Jménem pedagogického kolektivu naší školy mohu slíbit, že náročné úkoly výchovně vzdělávací se ctí splníme.

Jaroslav Bednář,
ředitel školy

Středisko pro obnovu a údržbu památek

Málokterý občan Nového Bydžova ví, že v našem městě má své středisko Krajský podnik pro obnovu a údržbu památek Opočno. Středisko vzniklo v roce 1963 z Krajského vývojového pracoviště místního stavebnictví VČKNV při OSP Nový Bydžov. Později administrativní a projekční pracovníci přecházejí pod Krajské zařízení pro obnovu památek Náchod. V roce 1967 získává středisko dílenské prostory v místech dnešního sídla topenářů OSP Hradec Králové. Vyráběly se tu prototypy nových výrobků a zlepšovacích návrhů pro stavebnictví a později se přešlo i na sériovou výrobu některých z nich. Ze zakládajících členů jmenujme alespoň soudruha B. Beránka, vedoucího tohoto střediska, soudružku A. Vorlovou a v neposlední řadě i soudruha M. Němce, který dopo-

sud aktivně pracuje na ústředí podniku v Opočně ve funkci ekonomického náměstka. V roce 1975 po sloučení středisek Hradec Králové, Vysoké Mýto, Opočno a Nový Bydžov vzniká nyní náš podnik, jehož ředitelem je soudruh Miloslav Jílek.

Samotné středisko v Novém Bydžově má pouze osm stálých pracovníků. Pod vedením soudruha M. Macháčka se tu vyrábějí různé mechanismy pro stavební podniky z celé republiky, ale především pro Východočeský kraj. Jsou to např. hnětačky na sklenářský tmel, hydraulické stahovky kotlových článků, strojky na střikání fasád, vystřihovadla klempířských příponek atd. V roce 1978 zahajuje výroba v nových dílnách v Merendní ulici, jejichž rekonstrukci si pracovníci provedli sami. Jako první na našem podniku dosahu-

je 1. května 1976 kolektiv pracovníků vedený soudruhem B. Čáslavským titulem „Brigáda socialistická práce“. Podle splněných socialistických závazků, které každoročně kolektiv uzavírá, se řadí k nejlepším na celém našem podniku.

Z celopodnikových akcí, na kterých má KPPOÚP Opočno podíl, uvádíme alespoň některé: státní zámek Kuks, objekty Československé televize Blažkov, Kost, Litomyšl, zámek Náchod, Častolovice, Doudleby, Valdštejnský palác Jičín, Nové Město nad Metují, Ratibořice a v našem nejbližším okolí v současné době zámek Hrádek u Nечanic.

M. Macháček,
Krajský podnik pro obnovu a údržbu památek

Z PROVOZOVNY BIŽUTERIE

Za 17 let, co Bižuterie v Novém Bydžově působí, si získaly provozovny na závodě 6 ve Mšeně u Jablonce nad Nisou ocenění v plnění cílových úkolů.

V Novém Bydžově jsou dvě provozovny: montáž lité bižuterie a malírna odznaků. Na montáži lité bižuterie se provádí montáž jehel k brožím, pérek k náušnicím, lepení šatou do broží, prstenů, náramků, náušnic a náhrdelníků. Montáž jehel, náušnic a náhrdelníků zajišťujeme v domácí práci. Na malírně odznaků se provádí malování odznaků, klíčových přívěsků, náložek na nerezové lžičky, smaltování a latexování lžiček, výpal smaltu a tisk na lžičky galvanicky povrchově upravované. Lžičky se výhodně vyváží do zahraničí, hlavně do kapitalistických států. A naše bižuterie se vyváží do všech kontinentů světa.

Naše provozovna se řadila v rámci závodu 6 mezi nejlepší dílny. Nejinak je tomu i v roce 1981. Montáž lité bižuterie splnila provozovna za I. pololetí na 102,42 % a malírna odznaků na 105,96 %.

Při projednávání výrobních úkolů na výroční členské schůzi ZO KSČ v provincii minulého roku za přítomnosti ředitele závodu 6, vedoucích provozů lité a smaltované bižuterie a zástupce OV KSČ byly projednány a schváleny hlavní směry a úkoly k zabezpečování zvýšených úkolů v roce 1981. Proto stranická organizace pravidelně na svých schůzích projednává plnění předšlého měsíce, předpoklad splnění běžného měsíce a zajištění výroby příštího měsíce. A to je důležitý bod, že každý člen ZO KSČ je informován o stavu plnění daných úkolů, o úkolech, které nás čekají, a má možnost se k nim vyjádřit. Závěry jsou tak bezprostředně přenášeny na všechny dílny našeho provozu. Tež DV ROH projednává vždy jako první bod plnění cílových úkolů. I výrobním poradám je věnována pozornost. Zde se projednává hodnocení plnění cílových úkolů, řeší se nedostatky ve výrobě a provádějí se návrhy na odstranění.

Pozornost je věnována výběru nejlepších pracovníků za čtvrtletí. Za I. čtvrtletí 1981 byla vyhodnocena s. Marie Uchytílová za montáž a s. Marie Křozová za malírnu odznaků. Za II. čtvrtletí s. Miluše Kaučká za montáž a s. Anna Lacková za malírnu. Dostalo se cití i s. Miladě Spejchalové, mistrové montáže lité bižuterie a předsedkyni ZO KSČ, která byla vyznamenána jako nejlepší pracovníce oboru. Nejlepší pracovníce našeho provozu zveřejňujeme ve skřínce na náměstí.

Na plnění cílových úkolů se podílí dobrý přístup mistrůvých středisek - s. M. Spejchalové na montáži lité bižuterie a s. Marie Drobné na malírně odznaků. Rozhodující je dobrá organizace práce. I když ne vždy nacházíme správný přístup některých pracovníků k daným úkolům, pro všechny však platí zákon plnění daných úkolů při dobré kvalitě odváděné práce. Byly případy, že za soustavné porušování pracovní kázně byly a jsou kráceny nebo odnímány prémie. Za neomluve-

nou absenci byla krácena dovolená o 2-3 dny a v jednom případě byl dán návrh na rozvázání pracovního poměru za hrubé porušování pracovního řádu.

Využívání fondu pracovní doby všech pracovníků celého provozu věnujeme neustále mimořádnou pozornost a chceme dosáhnout toho, aby nebylo na dílnách neplnění norem. Na montáži v poslední době máme tři a na malírně jednu neplničku norem.

Rozdělování měsíčních prémie mistrůvé věnují velkou pozornost. Jsou vedeny k tomu, aby důsledně postihovaly toho, kdo neplní ukazatele prémiového řádu. Náš prémiový řád má dva hlavní ukazatele, dva pomocné a 10 ukazatelů, ve kterých případech se má prémie krátit, nebo odpadne. Proto máme běžné případy, že některé pracovníce mají až o 8-10 % vyšší prémie, než je průměr na dílnu. A to není zanedbatelná částka.

Za I. pololetí 1981 provoz splnil svoje úkoly na 103,17 % a plnění mohlo být ještě vyšší. Ale to nebylo ovlivněno provozem v Novém Bydžově. Zavinilo to špatné zásobování polotovary pro montáž lité bižuterie. Úvedu příklad. V měsíci březnu t. r. byl proveden rozpis úkolů až na jednotlivce na den a hodinu na čerpání úkolových mezd. S každou pracovnící - i s domácími - byly úkoly projednány. Každá pracovníce měla možnost uzavřít socialistický závazek na počest XVI. sjezdu KSČ. Rozepsáno bylo 65.000,- Kčs úkolových mezd. Jaké byly výsledky? Bylo čerpáno o 15.000,- Kčs více. Plán byl splněn na 100,82 % a byly vytvořeny podmínky pro plnění úkolů v následujících měsících. Dekády byly splněny rovnoměrně, což v minulosti nebylo. Byla vytvořena rozpracovanost výrobků ke kontrole za 338.000,- Kčs. Na tomto příkladu je vidět, že když bude každý pracovník znát svoje úkoly na měsíc a den, je to záruka plnění výrobních úkolů za předpokladu, že je dostatečný přísun polotovarů. Denní plnění se sleduje na grafu na nástěnné tabuli, aby každá pracovníce svého úseku viděla, jak jsou úkoly plněny.

Na malírně odznaků problémy tohoto charakteru nejsou. Zde je velmi dobrý přístup celého pracovního kolektivu. Výsledek za I. čtvrtletí hovoří za vše - 105,96 %. Rozhodující na tomto úseku je dostatečné předzásobení polotovary, a to je záruka pro plnění a překračování daných úkolů v dalších měsících.

Za splnění cílových úkolů za I. pololetí 1981 patří poděkování mistrům středisek montáže lité bižuterie a malírny odznaků za politickou a obětavou práci, všem nejlepším pracovnícům provozu, manipulantkám, všem, kteří dodržují pracovní řád, kázeň a disciplínu, režijním pracovnícům, které plní úkoly svých nadřízených, a ostatním pracovnícům za splnění uložených úkolů.

František Řeháček,
vedoucí provozu

Jubilejní desátá soutěž třídních zdravotnických hlídek základních škol se uskutečnila na základní škole v Novém Bydžově, Klicperova ulice na počest 60. výročí založení KSČ.

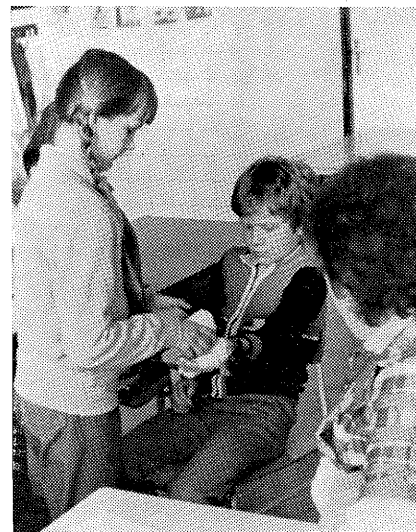
O nejlepší výsledky soutěžily děti z obou novobydžovských devítiletých škol, Hlušic, Skřivan a Smidar.

MLADÍ ZDRAVOTNÍCI

Na prvním místě se umístily v I. kategorii děti ze 3. A ZŠ v Novém Bydžově - Klicperova ul.: Radka Dražková, Hana Balažiková, Pavlína Danihelková, Monika Boudová a ve II. kategorii děti ze 6. třídy ZŠ v Novém Bydžově - Karlova ul.: Adolf Klein, Josef Novotný, Martin Vacek, Ladislava Čáslavská, Ladislava Jiravská.

Všechny soutěžící děti získaly ceny, které si mohly vybrat formou samoobsluhy podle pořadí, na kterém se umístily.

Každé kulaté výročí je důvodem k zamyšlení a ohlednutí zpět na vykonanou práci. Za deset let prošlo školením „Mladého zdravotníka“ více jak

Jeden úkol ze soutěže — poskytnutí první pomoci Foto J. Doležal

tisíc dětí. Získaly nejen základní vědomosti v poskytování první pomoci a poznávání léčivých rostlin, ale učily se také poznávat, že nejcennějšími hodnotami v lidském životě jsou zdraví a dobré vztahy mezi lidmi. Obojí se musí naučit chránit, naučit se musí také nemocem předcházet. Do budoucna bude potřeba upravit soutěž podle potřeb školy a Pionýrské organizace.

Organizátoři zdravotnické soutěže děkují vedení ZŠ v Novém Bydžově v Klicperově ulici za milé přijetí, pedagogům všech škol za dlouholetou obětavou spolupráci a Sdružením rodičů a přátel školy, Pionýrským organizacím, ROH při NsP a všem místním podnikům, zvláště předsedovi jednoty s. Suchochlebovi, za finanční podporu a pomoc.

Za IV. ZO ČSČK
v Novém Bydžově
Alena V ý p r a c h t i c k á

CO SE DĚJE NA „HLADOVÉM VRCHU“?

Účelem tohoto článku je seriózně informovat širokou novobydžovskou veřejnost ve spleti různých „informací“ v souvislosti se zúrodněním západního svahu metličanského kopce.

První vzrušení nastalo v jarních měsících letošního roku, když se ve výkladní skříni květinové síně na náměstí objevila výzva k občanům města, aby se přihlásili zájemci o parcely v zahrádkářské kolonii, která se má vytvořit na metličanském vrchu.

Zájemců se přihlásilo asi osmdesát. K ustavující schůzi této základní organizace Českého zahrádkářského svazu došlo 4. června 1981. Na ní byl zvolen výbor ZO. Této schůzi však předcházelo mnoho mravenčí organizátorské práce přípravného výboru, spojené s převodem pozemků od JZD Králky a JZD Nový Bydžov, vykoupení pozemků od soukromníků, zajištění projektové dokumentace a práce spojená s registrací nově vzniklé organizace. Rada z přihlášených členů, když na schůzi slyšela, jaká práce je čeká, než budou moci provozovat vlastní zahrádkářství, se členství vzdala. Zůstali ti, kteří vědí, co chtějí, a nebojí se práce. Ti přivedli další zájemce, takže se počet členů ustálil na současných 45.

Na kopci mezitím probíhala senoseč. Usušené, kvalitní seno bylo dodáno JZD N. Bydžov. Potom přišly na řadu staré stromy, které byly porůznu na kopci vysázeny, upravovala se příjezdová komunikace a cesty po vrstevnicích kopce, zavázelo se mrtvé rameno Kněžovky - zdroj bahna a líheň komárů. Z traťové stanice v pivovaru byl proveden zemní kabelový rozvod na jednotlivé parcely o ploše cca 4 arů, kterých je na kopci vyměřeno 58.

V současné době probíhá instalace rozvodu vody na zalévání. Voda se bude čerpat z nádrže, která se vytvoří pod kopcem u řeky, a odtud bude pod tlakem rozvedena potrubím na jednotlivé parcely. Celý areál se oplocuje, jeho součástí bude společenské a sociální zařízení. Veškeré úpravy probíhají na základě projektu, zpracovaného architektem tak, aby tato část městského panorámatu nedoznala úhony. Naopak, dá se předpokládat, že tu vznikne dílo, za které se město Nový Bydžov nebude muset stydět. Vždyť tento kopec, který do současné doby nebyl způsobilý jakéhokoliv intenzivního zemědělského obdělávání ani občanské zástavby, bude po zúrodnění mrtvé půdy a bažin sloužit desítkám

rodin k aktivnímu odpočinku a pro radost nás všech.

Vyskytly se obavy, že novobydžovské děti nebudou mít kde sáňkovat a lyžovat. Tato informace není pravdivá. Po vzájemné dohodě s MěstNV a občanským výborem Metličany bude sáňkařská dráha od kostelíka směrem dolů k řece zachována v původním místě o šířce 17 metrů. Dosud byly na této dráze jednotlivé stromy ve vzdálenosti cca 6 metrů od sebe. O bezpečnost sáňkařů tedy nemusí být obavy.

Člověk je ve své podstatě tvor nedůvěřivý, proto přijměte naše pozvání na kopeček Metličany. Udělejte si malou odpolední vycházku a přijďte se na místo samé podívat, abyste se na vlastní oči přesvědčili, co se nechá v poměrně krátké době vytvořit. Výsledkem této usilovné práce několika desítek nadšenců by rozhodně nemělo být zhanobení metličanského kopce. „Hladový vrch“, jak bývá v poslední době toto místo nazýváno, by se měl naopak proměnit v oázu klidu a pohled na tuto dominantu města by měl lahodit oku. Možná, že se někomu z vás zalíbí to, co se tu vytváří. Rádi vás ještě v našem kolektivu uvítáme.

Otakar K u z d a s

ŠKOLA ZAČALA...

Vývoj dítěte v předškolním věku často určuje úroveň osobnosti člověka v dospělosti. Výchova dítěte v předškolním období a jeho příprava na školu má své zákonitosti — dnes již vědecky propracované.

Jedním z cílů předškolní výchovy je připravit dítě dobře na školu. Taková příprava na školu spočívá především v tom, že musíme dobře pečovat o jeho zdraví a tělesnou zdatnost, rozvíjíme jeho poznávací schopnosti a řeč, podněcujeme dítě k aktivní činnosti, vedeme je k zájmu o práci a k odpovědnosti při plnění jednoduchých úkolů přiměřených jeho věku a schopnostem.

Dítě by se mělo naučit sebeobslužce, zvykat si na společenství s dětmi i dospělými. Dobré rodinné zázemí dává dítěti jistotu a vzor citových vazeb. Prostředí domova mu upravujeme tak, aby v něm mělo svůj vlastní koutek, kde si může v klidu hrát i pracovat.

Prvním předpokladem pro výchovnou práci s dítětem a jeho harmonický vývoj je jeho dobrý zdravotní stav. Zdravotní problémy by ve školním věku způsobovaly dítěti nejen absenci ve škole, ale zpomalovaly by i přípravnost dítěte na školní prostředí. Mají

být — pokud možno — zlikvidovány do začátku školní docházky. Vedle fyzické přípravy je velmi důležitá i příprava psychická, a to především po stránce intelektuální, společenské a pracovní. Základním požadavkem je úprava životního rytmu, správná životospráva, hygiena prostředí a osobní čistota.

Nezapomínejme nikdy, že hlavní činností dítěte je hra a že hrou se dítě naučí mnohem více než suchopárným poučováním. Podobný význam jako mají hry pro rozvoj poznání, mají pohádky a obrázky význam pro vývoj a zdokonalování řeči. K obohacení slovníku dítěte nám pomůže rozhovor s dítětem na procházce i při běžné denní práci. Měli bychom vědět, že co je pro nás dospělé dávno zapomenuto, je pro dítě novým zážitkem. V pracovní přípravě nesmí chybět práce s papírem a tužkou. Dítě má mít vždy pocit, že se dospělý o jeho činnost zajímá.

Mnoho jistě záleží na předpokladech dítěte, jeho vlohách, schopnostech a zralosti pro školní docházku. Rodiče, dbejte proto rad lékařů, pedagogů a psychologů zvláště v tak závažném rozhodnutí, jako je odložení školní do-

cházky. Nebuďte nedůvěřiví k rozhodnutí odborníků, které se děje ve prospěch dítěte. Často stačí dítěti jen určitý čas, aby dozrálo po stránce duševní, tělesné i společenské a po roce nám přichází do školy dítě, pro které je škola místem radosti a na práci ve škole se těší. Nezralé dítě povinností školy nestačí, škola je pro ně velkou zátěží a často mohou přistoupit takové potíže a problémy, které dítě poznávají na celou školní docházku a někdy i život.

Nástup dítěte do školy patří k jednomu z nejdůležitějších období v životě dítěte a neměl by se podceňovat. Na začátku i během školní docházky mohou vzniknout různé problémy, se kterými si rodiče často nevědí rady. Pohovořte si o nich vždy s učiteli a na školního lékaře se obraťte ve všech případech, kdy budete potřebovat informaci nebo pomoc, pokud jde o zdravotní stav vašeho dítěte. Všichni vám vyjdou jistě vstříc, protože všichni máme společný zájem, aby děti byly spokojené a dobře se rozvíjely jak tělesně, tak duševně k radosti rodičů i celé společnosti.

A. V.

Zvláště dětský věk se dává vůbec více věst a řídit příklady než pravidly. Poručíme-li něco, málo z toho utkví; ukazujeme-li, co konají jíní, napodobují to třebaš bez poručení.

J. A. Komenský, *Velká didaktika*, VIII, 7

Novobydžovský trpaslík potřetí

Vítězství našich tenistů v Davisově poháru, výborné výsledky Ivana Lendla, Tomáše Šmída a Hanky Mandlíkové a mnoha dalších našich hráčů na světových turnajích, to vše jsou faktory, které podnítily nebývalý růst zájmu o bílý sport — tenis. S tenisovou raketou se dnes po dvorcích prohánějí nadšenci od pěti do sta let, lidé nejrůznějších zájmů a profesí.

Před třemi lety přišli členové tenisového oddílu TJ Jiskra Nový Bydžov s nápadem uspořádat turnaj herců, zpěváků, hudebníků a dalších kumštářů. A tak spatřil světlo světa Novobydžovský trpaslík, hlavní cena tur-

vých tváří: Karel Zich, Jiří Stivín, Jan Vančura, Tomáš Šolc, Jiří Novák a mnoho dalších. Jedním z nejzajímavějších nováčků turnaje byl bezesporu ing. Antonín Bubeník, mezinárodní tenisový rozhodčí, který je sportovním fanouškům známý především z finále DC 1980 v Praze, kde se stal „miláčkem“ Adriana Panatty a všech italských „tifossi“.

Sobotní zápasy soutěže ve dvouhře byly vesměs bojovné a urputné a výkony hráčů, možná k překvapení větší části diváků, měly skutečně dobrou úroveň. Sportovní úroveň turnaje stoupá rok od roku a mnozí z hráčů, třeba

kteří se rázem stali favority a tuto svoji roli také potvrdili a bezpečně zvítězili. Rovněž čtyřhry měly dobrou úroveň a co víc, na své si tentokrát přišli i ti diváci, kteří byli kromě tenisu zvědaví i na nějakou tu legráčku. Slunečné počasí přispělo k vytvoření výborné atmosféry, ve které nebyla nouze o nejrůznější „kanadské žertíky“. Původcem většiny z nich byl Vláďa Merta společně s Antonínem Bubeníkem, kterým statečně přizvukoval i Jaroslav Čada. Nesporným vrcholem letošního Novobydžovského trpaslíka pak bylo odpolední exhibiční utkání „čínského“ tenisu, kdy na každé stra-

Finalisté Novobydžovského trpaslíka - Miroslav Paleček a Jiří Novák

Vítězové čtyřhry Ladislav Vízek a Luděk Macela společně s nejstarším účastníkem turnaje Františkem Řehákem

naje a zároveň i symbol toho, že všichni, i ti největší z největších, byli jednou malými a tím pádem i trpaslíky. Turnaj si v krátké době získal značnou popularitu jak mezi účastníky, tak i mezi diváky, kterým se naskýtá příležitost poznat mnoho známých tváří hezky zblízka.

Letos se v překrásném prostředí novobydžovského tenisového areálu bojovalo o téměř půlmetrovou trofej z umělé hmoty již potřetí. Vedle tradičních účastníků turnaje, jakými jsou například Jiří Štědroň, Milan Drobny, Zdeněk Merta nebo František Řehák, se divákům představilo i několik no-

Jiří Štědroň, Vratislav Placheta nebo Tomáš Šolc by mohli provozovat svůj oblíbený sport i závodně. Finálové střetnutí mezi Miroslavem Palečkem, zpěvákem divadla Semafor, a Jirím Novákem, dlouholetým hokejovým reprezentantem, jistě uspokojilo i náročnější diváky. Třetí z rodu Novobydžovských trpaslíků se nakonec stěhoval k Mirkovi Palečkovi za svým prvorozeným bratrem z ročníku 1979.

Program Novobydžovského trpaslíka byl letos poprvé rozšířen o soutěž ve čtyřhře, která se hrála v neděli. Rady účastníků rozšířili fotbalisté Dukly Praha Ladislav Vízek a Luděk Macela,

ně dvorce účinkovalo po třech hráčích při hře, jejíž pravidla nejsou známa dodnes. Jednalo se o československou premiéru a všichni aktéři se těší na reprízu za rok.

Celá příprava a organizace turnaje si vyžádala od členů tenisového oddílu obrovské kvantum práce. Slova chvály, která vyslovovali účastníci, byla pro všechny obětavé pořadatele tou nejlepší odměnou a povzbuzením do další práce. A té čeká skutečně mnoho, aby příští, IV. ročník Novobydžovského trpaslíka, který se bude konat ve dnech 29.—30. května 1982, byl ještě hezčí. Aleš Ž e j d l

Ve dvou předcházejících číslech našeho zpravodaje jsme znovu s našimi ochotníky prožili začátky divadelního souboru, byli jsme na jejich ustavující schůzi, dýchali jsme atmosféru prvních představení, poznali jsme několik těch prvních, kteří ochotnické hnutí v našem městě postavili na pevnou základnu, a v závěru vzpomínky v minulém čísle jsme dokonce byli alespoň v duchu přítomni slavnému představení Tylovy „Fidlovačky“ v listopadu 1917, kterým nás provázel očitý svědek této slavné události. Také jsme ještě stihli jmenování Mistra Aloise Jiráka čestným členem spolku a jeho souhlas k tomu, aby se nadále skupina bydžovských ochotníků nazývala „Spolek divadelních ochotníků Jirásek“. To se psal srpen 1918 a ke svobodě našeho národa byl už jen krůček. A zalistujeme tedy v archivních materiálech souboru a sledujeme jeho život od prvních dnů právě narozené národní svobody až do chvíle, kdy jsme zase na 6 let tuto svobodu ztratili.

V polovině roku 1918 bylo již jasno, že dvouhlavý orel už dlouho nebude zdobit průčelí úředních budov a že císař pán má také dny své vlády u nás sečteny. A bylo proto za dlouhých večerů ve zkouškách dost času na to, aby se spolek připravil na slavnostní chvíle, které snad již brzy přijdou. V tom roce osmnáctém se hrály výhradně české hry a byla již také připravena hra na uvítání mladé svobody. A bylo to opravdu v čase rekordních. Za necelých 14 dnů po převratě uvádí spolek hru Jar. Vrchlického „Exulanti“ a ještě do konce roku stihl nastudovat Šubrtovu hru „Velkostatkář“. Do města se z války vrátila řada mladých divadelních nadšenců, všichni se hlásili do práce v divadle, takže již v prvních poválečných letech stoupl průměr ročně sehraných představení za prvních osm let na 16. Stále častěji jak na plakátech, tak v zápisech o schůzích se objevují nová jména dalších divadelních nadšenců, která pak později přivádějí soubor na jeho vysokou, takřka profesionální úroveň, jak se o tom zmiňuje současná kritika i zájem okolních měst o představení našeho spolku. Mnohá jména jako Fr. Kabelák ml., Lad. Lysa, Al. Janata, Fr. Peřina, A. F. Sixl se objevují střídavě na plakátech jak mezi herci, tak mezi režiséry. Spolu s vysokou reprodukční úrovní představení souvisí i dramaturgický výběr jednotlivých inscenací. A tak bydžovští diváci vidí nejen řadu her klasických, ale pravidelně jsou dávana představení i nejnovějších her našich i světových autorů, a to většinou krátce po jejich uvedení v pražských divadlech. A opravdu s pýchou je možno listovat v přehledu činnosti z té doby. Vedle Stroupežnického, Stolby, Štecha, Jiráka, Tyla střídají se tam jména F. X. Svoboda, Dyk, bíří Čapkovi, Hilbert, Sránek, Vrchlický, Kvapil, Mahen, Langr. Vedle nich pak Maugham, Przybyszewski, Andrejev, Schönherr, Mol-

nár, Bahr, Ibsen, Galsworthy. Na tehdejší dobu pro ochotnický spolek tedy výběr přímo neuvěřitelný. Vzácná a častá byla také spolupráce s profesionálními herci, převážně z pražských předních scén, kteří měli mezi bydžovskými ochotníky řadu dlouholetých a dobrých přátel. A proto nebyl problém pustit se i do představení velmi obtížných, protože se v hlavních rolích objevili právě tito hosté. A posvátně berete do rukou zašlé dopisy těch našich bývalých hostů a z nich se dovídáte o tom, jak rádi mezi nás přijížděli, jak obdivovali vysokou úroveň tehdejších členů souboru a jak nejen slibovali, ale vždy rádi přicházeli opět mezi nás. A jedním z těch nejpilnějších byl mladičký B. Vrbský, který často navštěvoval svého strýce a tetu v Bydžově — byla to rodina cukráře Haaseho v nynější Bezručově ulici. B. Vrbský přivázel nejen své nové hry, ale režiroval a pohostinsky jako herec vystupoval s bydžovskými ochotníky. A připomeňme si i další hosty — členy předních našich scén. Čteme jména: R. Deyl, Vlasta Burian, E. Kout, R. Šlemrová, J. Horáková, L. Dostálová, Z. Štěpánek, O. Korbelař, A. Sedláčková, O. Scheinpflugová, Z. Baldová, K. Dostál, B. Půlpánová, N. Gollová, B. Veverka, B. Karen, J. Štěpničková a další. S velikou úctou se dotýkáte svazku dopisů od toho, jehož jména soubor nese. Milá slova poděkování za pozvání na každou jeho novou premiéru. Jak srdečně k nám rozmlouvá ve svých dopisech, jak se těší na to první shledání, jakmile mu to zdraví dovolí. V každém dopise sliboval, že se „na svou milou jednotu“ přijede podívat, tak totiž nazýval ve svých dopisech náš spolek, jehož byl čestným členem už řadu let. Bohužel — stále se horšící choroba mu již nedovolila podívat se na tu „svou jednotu“. Nazýval ji správně jednotou, protože při změně stanov v roce 1924 bylo rozhodnuto, aby se spolek nadále jmenoval „Divadelní jednotou Jirásek“.

Z právě nastíněné četné a bohaté činnosti vyplynula krátce po válce jedna skutečnost, že totiž zcela již požadavkům souboru nemohla vyhovovat jak technická, tak i společenská úroveň prostor divadla „Na kopečku“. Bylo tedy uvažováno o lepším stánku pro múzu Thalii. Po dlouhých jednáních v obecním zastupitelstvu i radě města bylo dohodnuto, že přestavbu na sebe vezme město Bydžov a světla a vybavení jeviště bude financovat spolek z výtěžku svých představení. Tak byla podniknuta prvá velká rekonstrukce divadelní budovy a zřízen na tehdejší dobu nevídaný divadelní stánek, který sloužil beze změny až do roku 1960. Slavnostně bylo divadlo otevřeno dne 8. října 1924 hrou J. K. Tyla „Strakonický dudák“. Režii představení byl pověřen mladý režisér Alois Janata. Scénická hudba k této hře byla také domácího původu, zkomponoval ji totiž známý bydžovský muzikant a skladatel Oldřich Říha, místní učitel.

A tak se v novém divadle rozběhla kultura naplno. Přicházejí další nadšenci, základna herců i režisérů se rozšiřuje a stále častěji se objevují nová jména, která pak nacházejí v programech spolku po celá desetiletí. A jména Trojna, Matějovský, Šimanovský, L. Kabeláková, Horká, Poláček, Smílek, Sládek, Bartošová, Prchlík, Hezký, manželé Sommerschuhovi, Řehákoví, Čížek, Chaloupka, Jarča Kabeláková, Kubíčková, Kyselová a další zůstávají v povědomí skalních diváků dodnes.

Dvacet let je dlouhá doba a výčet všech důležitých akcí a představení by byl velmi dlouhý — provedme proto po zmínkách o růstu jednoty, jejích členech, budování nového stánku, repertoáru i styku s význačnými herci, spisovateli a režiséry — v závěru tohoto dílu krátkou rekapitulaci toho, co se může pokládat za význačné mezníky v dějinách této nejméně činnější kulturní korporace v posledních 75 letech života našeho města. A tak mimo již zmíněné významné události v historii jednoty stojí snad za zmínku ještě tato data a události:

1926

Dne 19. září uctěno výročí 75. narozenin M. A. Jiráka uvedením jeho hry Emigrant.

1927

Čtyři členové jednoty Drašner, Janata, Lysa a Peřina napsali druh hry, dosud u nás neznámé a sice revue pod názvem „Za filmem celým světem“, která se těšila mimořádnému úspěchu u publika nejen u nás, ale i v okolních velkých městech. Velký podíl na úspěchu měla složka hudební, kterou vedl František Horký, velký znalec moderní hudby. Ten vybral repertoár, sestavil moderní orchestr a nastudoval tak perfektně hudební složku této revue, že se vyrovnala nejnáročnějším orchestrům profesionálním té doby u nás. Jak velké přípravy hudba konala, je nejlépe vidět z účetních záznamů jednoty, kdy se nakupovaly i nové nástroje, které dosud u nás nikdo nevlastnil a na které hrály teprve velké profesionální orchestry, byl např. zakoupen suzafon, pozoun, jazz-trubka a v orchestru hostovalo několik sólistů z velkých tanečních orchestrů. Kádr však byl z bydžovských amatérských hudebníků. Tento orchestr pod vedením Františka Horkého předešel o celou desítku let vývoj amatérské taneční hudby u nás a také od té doby nebyl takový orchestr u nás postaven.

1928

15. září byla hrána Jiráskova „Lucerna“ u příležitosti odhalení desky Boženy Němcové na hostinci „U anděla“, která byla pořízena na popud div. jednoty Jirásek a také za jejího finančního přispění. V tomto roce byla také uvedena s velkým úspěchem další revue pod názvem „Kde asi je?“. Ke čtyřem již zmíněným autorům se přidal

Pokračování na str. 10

ještě pátý — Jaromír Matějovský. A ještě revue prvá v roce 1927 dosáhla 17 repríz, hrála se druhá revue celkem osmnáctkrát.

1930

Dne 12. března v 6 hodin 40 minut ráno postihuje celý národ i naši jednotu velká ztráta — zemřel její čestný člen Mistr Alois Jirásek v Praze v Resslově ulici. Mimořádná členská schůze jednoty, která byla svolána hned následující den do velké zasedací síně radnice, vyslechla smuteční projev místopředsedy jednoty Dr. Jana Drašnera. Schůze byla svolána za spoluúčasti obecního zastupitelstva. Již dne 23. března byl na paměť zemřelého M. A. Jiráska sehrán jeho „Otec“ a hned dne 6. dubna uvedena premiéra povídky Maryla, kterou zdramatizovali členové jednoty Matějovský — Peřina.

1931

Pohostinské vystoupení naší jednoty na profesionální scéně v Praze v „Uranii“ dne 11. dubna se hrou Z. Štěpánka a B. Vrbského „Af nás nevykradou“. 21. srpna téhož roku účast na I. Jiráskově Hronově se hrou Aloise Jiráska „Filosofská historie“ v dramatinizaci Dr. Porta a B. Vrbského, která měla dne 16. srpna v Bydžově československou premiéru.

1932

15. května sehra na pro soka. jednotu Fügner v Drážďanech hra Fr. Langra „Obrácení Ferdýše Pištory“. Tohoto roku poprvé také dvakrát zavítal do našeho města na pozvání naší jednoty soubor Josefa Skupy se Spejblem a Hurvínkem. Zájezdy se pak opakovaly každoročně po několik let.

1933

Z popudu a finančního zajištění naší jednotou byl odhalen pomník Mistru Aloisi Jiráskovi před divadlem dne 9. září a ještě téhož dne sehra no slavnostní představení Aloise Jiráska „Jan Roháč“ a následující den velké kulturní pásmo nazvané „Lužicko-srbský večer“ na podporu lužickosrbského lidu, který již tvrdě pocítoval útlak hitlevského režimu.

1934

Dne 14. ledna odpoledne i večer uspořádána dvě představení a jejich výtěžek byl věnován ve prospěch pozůstalých po hornických katastrofách v Oseku. V tomto roce začala také slavná éra bydžovských operet. Jako prvá byla uvedena Viplerova opereta „Na sv. Kopečku“ v 15 reprízách.

Od roku 1934 se také značně zvýšil počet představení během roku. Tak hned v tomto roce už to bylo 37 představení. Hlavní roli v počtu představení hrálo reprízování operet, které byly

tradičně hrány na velikonocce a později i na vánoce. V roce 1935 celkem 28 představení a v roce 1936 dokonce 34 představení. Přitom však všechny dostupné světové novinky i naše nové hry byly pravidelně do repertoáru zařazovány. Svě místo ve sledu her měla i dětská představení, která se těšila velké oblibě malých diváků.

Výtěžků svých představení využívala jednota ve prospěch kulturního života města, tak např. v roce 1935 svým nákladem dala vybudovat nové osvětlovací zařízení na jevišti divadla dle nejmodernějších tehdejších hledisek, když obec na tuto akci peníze neměla. Mimo to na svůj náklad a ve své režii pořádala zájezdy vrcholných těles hudebních i jednotlivých umělců. Z té doby stojí snad za zmínku alespoň několik akcí. Tak v roce 1936 hostoval u nás houslový virtuos Pepa Bartoň a Česká filharmonie pod taktovkou Rafaela Kubelíka. 1937 uspořádala opera Studio z Prahy dvě představení Prodané nevěsty. Tak bychom mohli vyjmenovat ještě řadu podniků. To však pro vzpomínku stačí. Příště zase, prosím, o chvíli. Budeme si povídat o smutné kapitole nejen pro celý národ, ale i pro nás ochotníky — o době šestileté okupace a o tom, jak žil a vydržel i náš divadelní soubor.

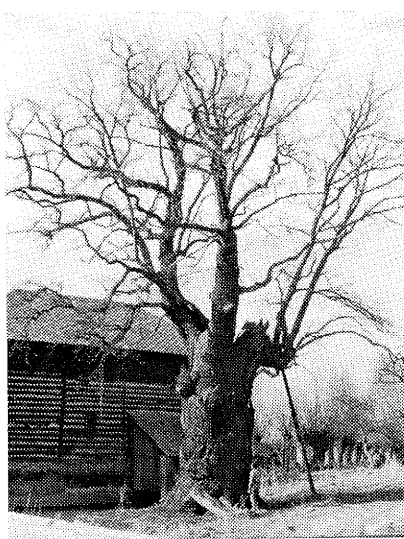
Zdeněk S m u t n ý

STARÉ PAMÁTNÉ STROMY NAŠEHO DOMOVA

Dr. Dobroslav Žofák

Naše krajské město v době, kdy je obklopovala pevnost, mělo podstatně větší počet stromořadí, než má dnes. Tehdy inženýr, svobodný pán Josef Lauer, který působil v hodnosti hejtmana, později jako major fortifikačního zařízení, založil v r. 1809 — 1810 v extravilánu města kolem pevnosti četná lipová stromořadí a pak r. 1831, kdy se znovu vrátil do Hradce Králové, dal vysadit stromové aleje v samotném městě. Bylo to stromořadí, které v povědomí starší generace Hradečanů je známo pod jménem Mariánská alej. Je v ulici V lipkách. Druhé stromořadí z té doby, označované jako Alej vzdechů, vede od křižovatky ulice V lipkách a nové komunikace ve směru k mostu Barikádníků. V té době bylo založeno stromořadí od nynějšího Malšovického mostu na Orlici směrem k Pospíšilově třídě. Všechna uvedená stromořadí musela však být ve válečném roce 1866 vykáčena, aby nebránila vojenským operacím. Po skončení války vojenská správa si uvědomila, o jakou významnou zelenou kulisu město bylo ochuzeno, a proto již v r. 1867 byla tato stromořadí znovu vysázena. I když byla od té doby místy doplňována novými stromy, uvedené aleje představují nejstarší stromořadí ve městě, založená původně již počátkem devatenáctého století. Za zmínku stojí, že o obnovení zmíněných stromořadí má zásluhu hradecký zahradník František Valeš, pochovaný

na novohradeckém hřbitově. Část stromořadí lip při silnici z Nového Hradce Králové směrem ke hřbitovu na Kopci sv. Jana, v místech, kde je nejkrásnější vyhlídka na město, na královéhradecké Hradčany, je větší počet více než sto roků starých stromů. Mají nepochybně svůj původ v době, jako uváděná stromořadí ve městě.

Památný dub v Popovicích u Nechanic — nejstarší strom na území celého okresu Hradec Králové

Foto J. Prokop

Nejstarším stromořadím v katastru obce Chlumec nad Cidlinou jsou lípy podél silnice E 12, vedoucí z města na Hradec Králové. Ještě v druhé polovině minulého století tam stávaly topoly a před tím duby. Zpevňovaly hráz někdejšího Velkohlumecského rybníka. Byly svědky porážky nevolníků v r. 1775. Dosud se tam říká Na hrázi. Vznosné koruny původních dubů dlouho vzdorovaly času a sekeře. Připomíná je Alois Jirásek ve své lidové kronice U nás Stromořadí spolu s památníkem Selského rebela je významnou krajinnou dominantou nejbližšího okolí města. Několik mohutných sošných kmenů lip posloužilo dobře v Květnové revoluci jako zátarasa proti zbytkům německé armády, prchající od Hradce Králové na západ. Působivým krajinným prvkem mezi Novým Bydžovem a Praskem pod Chlumem je 1 km dlouhé stromořadí lip. Stromořadí lip u koupaliště v Hoříněvsi vysázené r. 1928 bylo pojmenováno Sedláčkovou stezkou na paměť sokolského pracovníka a člena odbojové skupiny, který byl nacisty popraven ve Stuttgartě.

Památné stromy, jejich skupiny a stromořadí jsou dokladem vývoje naší společnosti. Kromě přírodovědeckého a vědeckokulturního významu mají i charakter historické památky. Je žádoucí, aby stromy byly ve významnosti nejširší veřejnosti. Stromy jsou lidé, kteří neumějí chodit. Jako lidé i stromy stárnou a člověk jim musí podat pomocnou ruku. Je nutno o ně pečovat. Žádný zákon nepomůže, když člověk sám nemá

dobrou vůli a neujmě se jich. Především tyto stromy bývají často svěvolně poškozovány nebo přímo ničeny. Nepomáhají ani poznávací štítky na nich, které jsou vizitkou státu. Místní národní výbory i veřejné organizace jsou někdy k těmto nedobrým jevům netečné a nestarají se o udržování jejich dobrého stavu. Špatným jevem je i znečišťování

a znešvařování okolí těchto stromů. Kulturní člověk musí považovat každou zeleň, tedy i stromy za nedílnou součást svého životního prostředí. Musí respektovat jejich bytí, musí je mít rád. Je to vyšší forma myšlení, přesvědčení a jednání dnešního člověka. Žít s přírodou v souladu a přátelství tak, jako se svým nejbližším. Vždyť to je to pravé lidské

štěstí. Pak se nebudou opakovat takové případy, které jsme zaznamenali v minulé době na Královéhradecku, kdy bez vědomí a souhlasu příslušných orgánů byly skáceny celkem zdravé památné stromy. Údajně jen proto, že jejich listí, opadané na podzim, znečišťovalo náves. Dokončení

Nová myslivecká klubovna

Novobydžovské myslivecké sdružení již desetiletí dosahuje mnoha dobrých mysliveckých a politickospolečenských výsledků. Vzniklo v padesátých letech sloučením mysliveckých sdružení Nový Bydžov, Sloupno, Chudonice, Vysočany, Zachraštany a Zábědov. Myslivost provozujeme na 1 850 ha. V současné době máme 29 členů. Podařilo se nám v dobré spolupráci s majitelem honitby JZD ČSSP založit a renovovat 16 remízků a tím

možou pouze pomoci v některých úsecích ochrany zvěře a zlepšením životního prostředí pro ni.

Pro záchranu drobné zvěře se snažíme vytvořit vhodné podmínky. Vážíme si rozhodnutí MěstNV v Novém Bydžově, kterým nám byl přidělen výhodný areál nezemědělské půdy. Zde jsme svépomocí vybudovali klubovnu. Ta je základem dalšího mysliveckého rozvoje a vhodným místem pro polo-divoký odchov bažantů. Areál je ve

rou schůzovou a osvětovou činnost a zabezpečuje kulturní vyžití členů.

Právem se chlubíme vybudovaným dílem. Vytvořili jsme pěknou společenskou hodnotu a postavili jsme základ pro další rozvoj myslivosti. Odpracovali jsme tisíce hodin ve volném čase — zdarma. Někteří členové pracovali každý den, včetně sobot a nedělí. Máme velmi výhodné sociální složení členů, ale máme 8 členů s omezenou pracovní schopností. Přesto

jsme alespoň zčásti zlepšili podmínky pro drobnou zvěř. Velmi dobře se nám osvědčily keře a trvalé porosty na svodnicích a náhonech. V posledních letech drobná zvěř zaznamenává neustálý pokles. Koroptev v naší oblasti takřka vymizela. V loňském roce byl již citelně omezen odstřel bažantů a zajíců. Příčiny poklesu stavu drobné zvěře jsou všeobecně známy: koncentrace, specializace, drastická chemizace a rozměrná mechanizace. Myslivci

středu honitby, v blízkosti protéká potok a prostor není rušen civilizací.

Výstavbu klubovny jsme zahájili v červenci 1980 a schůzovou činnost v nové klubovně provozujeme od února t. r. Slavnostní otevření jsme uskutečnili 1. května a tím jsme také oslavili svátek myslivecké práce.

Budova má pěknou společenskou místnost, kuchyň, sklep, sociální zařízení, šatnu a skladovací prostor. Toto myslivecké zařízení slouží pro veške-

však starší členové dle svých schopností pomohli. Pouze jednotlivci odpracovali jenom stanovený limit členské povinnosti.

Jsme si vědomi, že nás čekají nemalé úkoly především v péči o drobnou zvěř a její stavy. Členové našeho mysliveckého sdružení jsou připraveni realizovat koncepci dalšího rozvoje socialistické myslivosti.

B. Orel

Práce léčí a uzdravuje

Práce zdravotníků zvláště v nemocnici na dětském oddělení, kde někdy děti musí zůstat delší dobu, není jednoduchá. Tady se děti musí nejen léčit, ale musí se na rozdíl od dospělých pacientů umět vhodně zabavit. Dlouholetým pozorováním dětských pacientů poznali, že tam, kde děti dokáží vhodným způsobem zaměstnat, navodí se dobrá duševní pohoda a celý ozdravný proces probíhá lépe a rychleji.

Členy brigády socialistické práce při dětském oddělení v Novém Bydžově a obou škol při nemocnici jsou

lidé tvořiví a přemýšliví a od nápadu k činu nemají daleko. U příležitosti 60. výročí založení KSČ uspořádali výstavku dětských prací a zájmové činnosti lékařů, sester a učitelů.

Je známé, že děti rády pracují při různých výtvarných pracích, a mají-li dobré vedení, tak jako je pedagogický sbor mateřské a základní školy při nemocnici, dokáží často neuvěřitelně krásné věci. Kde však vzít pro tuto činnost vhodný materiál, když je tak málo finančních prostředků? Mecenáši se staly závody se svým odpadovým

materiálem, jako jsou látky, kůže, vlna, dřevo ap. A tak neobyčejně citlivým přístupem k přírodním materiálům od nejhrubších provazů k nejjemnější přízi, využitím jejich kontrastů a různou kombinací tak obyčejných a levných prvků, jako jsou pecky, různé šišky, semena stromů, kůra a větvičky, vznikly výtvořky, které potěší oko a jsou užitečné.

Děti se pochlubily úsměvnými figurkami obtáčenými na drátě, na lýku

Pokračování na str. 12

a vycpávanými, šitými maňásky z vlny, kachlemi tvořenými z přírodních materiálů a dětskými malůvkami. V tomto směru se dětem věnovala zvláště s. V. Týnková. Krásné byly šperky, náhrdelníky a různé přívěsky ze zbytků kůže, moduritu a vlny, které děti zase vytvořily pod vedením ředitelky mateřské školy M. Hezké a učitelky O. Myškové. V uspořádání a aranžování věcí uplatnila své schopnosti MUDr. H. Šafaříková. O nádhernou květinovou výzdobu se postarala ředitelka ZŠ M. Šetková. Její krásné naaranžované, moderně upravené květiny vzácných druhů spojené s nejrozmanitějšími rostlinnými materiály tak, aby vynikla krása květů a zajímavé linie větviček, dodaly celé výstavě slavnostní ráz. Celé te voňavé kráse dominovala Lewisie — jedna z nejkrásnějších horských květin, jejímž přírodním nalezištěm je západní Nevadské pohoří v Severní Americe. Její mateční rostliny 15 i více roků staré, z nichž křížením vypěstoval další druhy, vystavoval primář dětského oddělení MUDr. J. Čeněk. Jako malíř se představil svými obrazy MUDr. D. Herbs. Svoji zálibu ve vyšívání ukázala s. M. Skořepová a uč. O. Mišková, v šití uč. D. Rouhová, v pletení uč. I. Bartošová a s. J. Schovánková, v drhání s. I. Martinová a MUDr. J. Šrůtková, ve výrobě gobelinů MUDr. H. Šafaříková a s. D. Draštíková.

Pohled na část výstavky

Foto J. Doležal

A tak spolu s malými pacienty se představili návštěvníkům výstavy zaměstnanci nemocnice a školy, pro něž je výtvarná práce ušlechtilou zábavou, kterou vyjadřují svoji životní radost a optimismus. Zápisy v knize návštěv svědčí o velkém zájmu a obdivu pro tuto vsutku amatérskou výstavu, která si nezadá s profesionálním provedením. Škoda jen, že byla tak prostorově omezena. Pro velký zájem musela být prodloužena. Vzácnými hosty byli tajemník OV KSČ s. VI.

Macháček, místopředsedkyně ONV s. ing. B. Koptíková, ředitel OÚNZ MUDr. Z. Čapek, ředitel NsP v Novém Bydžově MUDr. St. Keltner a další. Za tři dny si výstavu prohlédlo 946 návštěvníků.

Všem vystavovatelům k dosaženým výsledkům upřímně blahopřejeme a přejeme jim, aby se jim jejich dílo dařilo i nadále a byli stále lidmi tvořivými, překypujícími nápady a fantazií.

Alena Výprachtická

PREMIÉRA ŽÁKOVSKÉ DECHOVKY

Dechový žákovský soubor LŠU v Novém Bydžově začal soustavně nacvičovat od 1. září 1980, když předtím probíhala roční přípravná výuka na jednotlivé nástroje. Z podnětu OV KSČ v Hradci Králové a za velké finanční pomoci MěstNV v Novém Bydžově byly pro soubor zakoupeny nástroje.

Nový soubor se poprvé naší veřejnosti představil dne 6. června. Ve slavnostní atmosféře druhého dne voleb se

v půl desáté před radnicí rozezněly první svižné tóny mladé dechovky. Za řízení s. J. Kloučka, učitele LŠU, žáci předváděli velmi dobré výkony. Početní posluchači tak právem odměňovali jednotlivé skladby nadšeným potleskem. Vystoupení souboru LŠU přivítala v krátkém článku i Pochodeň.

Dechový soubor ještě koncem června vystoupil na dvou výchovných koncertech pro žáky ZDS v Nechanicích

a ve Smidarech. I tam sklízel zasloužený potlesk.

První úspěchy zavazují. A tak po prázdninové přestávce už soubor opět pilně nacvičuje. Nadšení a chuť mladých hudebníků dávají záruku, že v Novém Bydžově dobrá dechovka získala trvale i naši mládež.

D. Kučerová,
ředitelka LŠU

MISTR BEZ TITULŮ

Před šesti lety jsme v Novobydžovském zpravodaji přáli lidovému umělci Václavu Kuderovi k osmdesátým narozeninám a zároveň čtenáře stručně seznámili s jeho pozoruhodným dílem.

„Křapík“ Kudara zůstává i ve svých šestaosmdesáti letech člověkem s neuhasnající jiskrou životního optimismu. Přestože už po několik let musí kladiva a dláta odpočívat, lidový sochař dále žije desítkami postav, které vytvořil s neopakovatelným kouzlem původnosti, bezprostřednosti a naivity jako svědectví o bohatství proměn lidového uměleckého projevu.

dílo poděkovat a zároveň mu do dalších let popřát hodně zdraví a životní svěžesti.

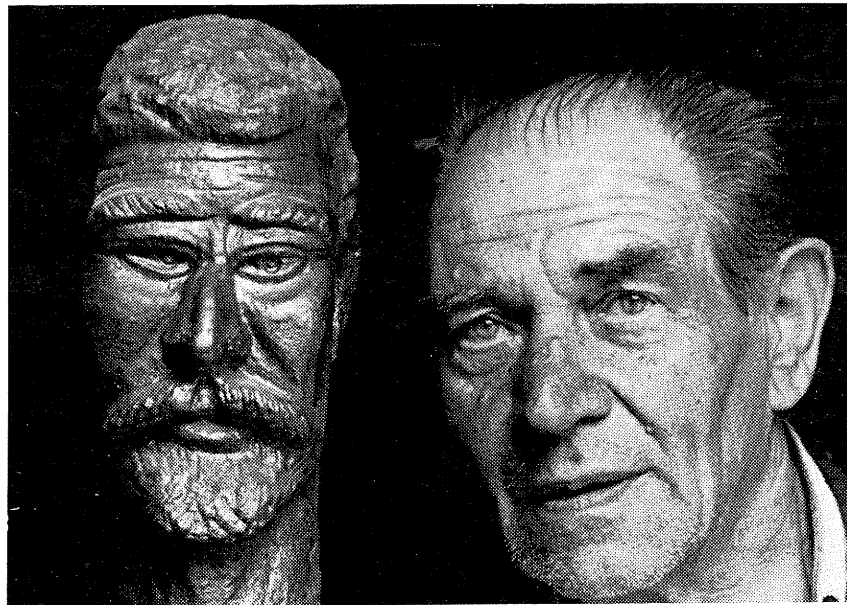
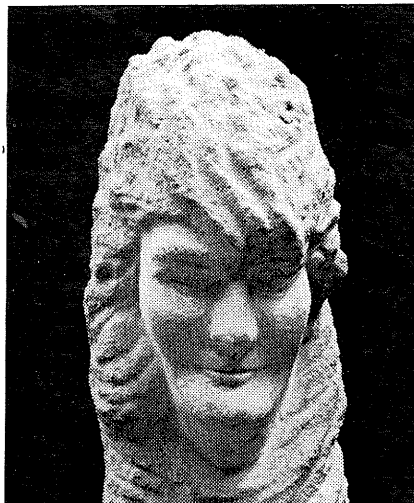

Odcházím s dobrým pocitem, že někdo v takovém „věku“ se dokáže usmívat na svět víc než některý „mládek“.

Pískovec promlouvá k lidem a dává jim sílu k dalšímu životu, sílu, kterou V. Kudera do svého díla vložil ze svého srdce, ze svých rukou.

Vystavené práce nás zaujaly svou bezprostředností a zvláštností, jsou velice působivé.

Prvními nositeli odznaku Klubu otužilých dětí se staly v Novém Bydžově děti z mateřské školy v Palackého ulici. Výsledkem jejich celoročního otužování ve škole i doma bylo převzetí odznaku z rukou ředitelky s. Šprincové.

Otužování patří k neúčinnější formě prevence před nemocemi z nachlazení a spolu s přiměřeným pohybem a správnou výživou přispívá k celkovému zlepšení zdravotního stavu.

NEJMLADŠÍ OTUŽILCI

Zvýšení otužilosti lze dosáhnout po 3—4 týdnech pravidelného otužování. Jakmile se s otužováním přestane, během několika málo týdnů zvýšená otužilost opět klesne. Proto se musíme otužovat soustavně, celoročně, za každého počasí a po celý život. Otužování by se mělo stát nedílnou součástí naší životosprávy. S otužováním se má začít v létě a využívat při něm fyzikálních prostředků, jako je vzduch, voda a slunce, které se vyskytují přímo v přírodě. Otužování vzduchem je nejjednodušší, nejmírnější a nejlevnější. Otužování vodou je nejvydatnější. Otužování sluncem je prostředkem kvalitativně odlišným. Mírné dávky slunečního záření povzbuzují celkovou látkovou výměnu v organismu a zajišťují tvorbu vitamínu D v kůži.

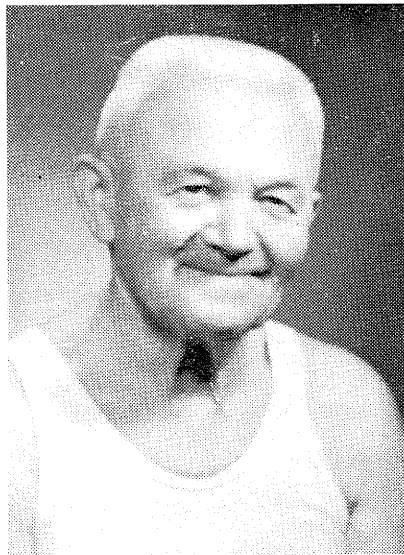
Srovnání nemocnosti dětí mateřských škol, kde se děti otužovaly, s dětmi neotužovanými, vyznělo jednoznačně ve prospěch dětí otužovaných. Nemocnost v kolektivech poklesla až o 15 %, což není ani vzhledem k absenci matek v zaměstnání zanedbatelné.

Léto a doba dovolených je nejvhodnějším odhobím, kdy bychom se měli zamyslet nad svou životosprávou a životosprávou svých dětí a přehodnotit ji ve prospěch zdraví.

A. V.

Pětasedmdesátník

Jaroslav MACURA, narozený 8. června 1906 ve Skochovicích, téměř celý svůj život zasvětil a obětoval dobrovolné tělesné výchově v Sokole. Členem tělovýchovné jednoty Sokol Skochovice je od roku 1924. Od roku 1925 až dosud je náčelníkem ZRTV TJ Sokol Skochovice. To je už padesát pět roků. Řídil se vždy učením zakladatele českého spolkového tělocviku dr. Miroslava Tyrše, který prohlásil: „Kamkoliv dospějem nebo nedospějem — bude zásluhou nebo vinou cvičitelstva.“

V těch letech měl i jiné vyšší tělovýchovné funkce. Býval okresním náčelníkem DSO Sokol a potom okresním náčelníkem ČSTV. A předtím v rušně historické a důležité době byl okresním tajemníkem obrozeného a sjednoceného Sokola.

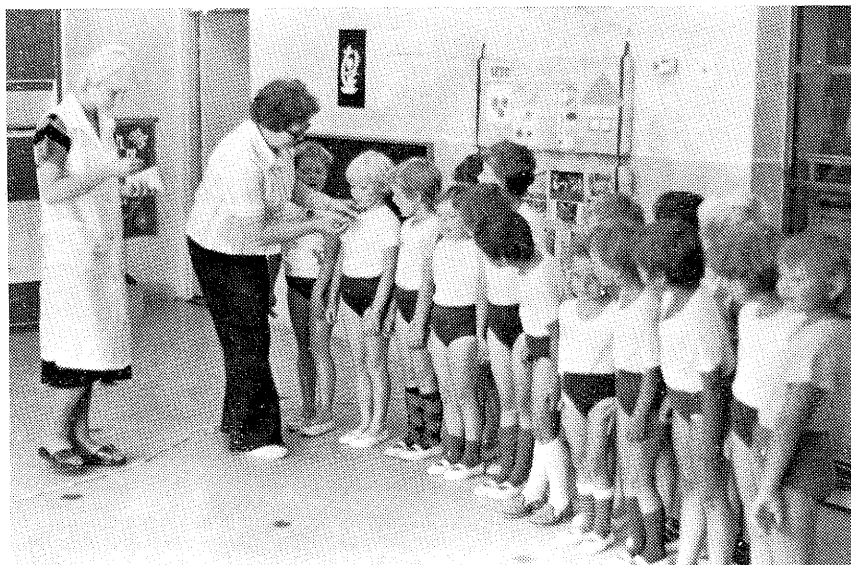
Ke svému dobrovolnému tělovýchovnému vzdělání navštěvoval několik týdenních i čtrnáctidenních různých cvičitelských škol, i tu nejvyšší, šestidenní cvičitelskou školu ČOS v Praze. Nikdo mu tenkrát nehradil ušlý výdělek a ztrátu pracovního času. To musel obětovat dobrovolně ze svého. A přítom byl jen synem malého vesnického malozemědělce.

Nyní je cvičitelem druhé třídy ČSTV. Ale ještě dnes se stále učí a zdokonaluje. Pozorně sleduje vývoj a pokrok, rozmach i změny v naší dobrovolné a všestranné socialistické tělovýchově. Vede ho k tomu i věčně platné Leninovo heslo: „Kdo chce věst, musí znát, a kdo chce znát, musí se učit“.

Za své všestranné cvičení a tělovýchovné znalosti získal už před léty zlatý Tyršův odznak zdatnosti. V uplynulých letech cvičil doma v tělovýchovné jednotě podle potřeby kteroukoliv mužskou nebo i ženskou složku.

Cvičil a zúčastnil se se svými cvičenci a cvičenkami čtyř všesokolských sletů a jiných velkých i menších cvičení, potom zase všech spartakiád i všech družebních zájezdů na Slovensko. Sedmkrát procházel Bránou borců v Praze na Strahově. Ještě na loňskou spartakiádu nacvičil vzorně starší žákyně, které výborně prošly ve zkouškách a cvičily také až ve finále v Praze na Strahově.

Za svou dlouholetou dobrovolnou a nezištnou tělovýchovnou činnost byl od nejvyšších tělovýchovných orgánů několikrát vyznamenán. Má řadu diplomů i čestných uznání. Už v roce 1958, brzy po vytvoření ČSTV, mu byl udělen čestný titul „Vzorný cvičitel“. Potom v roce 1966 dostal veřejné uznání za rozvoj československé tělovýchovy II. stupně, v roce 1968 pamětní medaili za sjednocení československé tělovýchovy.
Pokračování na str. 15

Děti z mateřské školy v Palackého ulici přejímají odznaky Klubu otužilých dětí
Foto K. Šprinc

Městská lidová knihovna

oznamuje svým čtenářům,

že od 1. září 1981

půjčuje knihy v omezeném rozsahu takto:

pondělí 14—16 hod.

úterý 14—17 hod.

čtvrtek 14—17 hod.

venské tělovýchovy a v roce 1976 ještě veřejně uznání za rozvoj československé tělovýchovy I. stupně.

Vedle cvičení v základní a rekreační tělesné výchově po dlouhá léta také hrával a většinou i režisoval a řídil sokolské ochotnické divadlo na vesnici. Bývalo to divadlo angažované a soubor s ním zajížděl někdy i do širokého okolí. Rovněž skoro u všech kulturních podniků a oslav v obci byl také činný a prospěšný.

Také přes třicet let byl poslancem Místního národního výboru ve Skochovicích. Pracoval v radě MNV i v jiných funkcích, také ve funkci tajemníka MNV a pak i místopředsedy.

V uznání za tuto dobrovolnou občanskou činnost dostal v roce 1970 pamětní medaili vlády České socialistické republiky za dlouholetou a obětavou práci v národních výborech.

Nyní je důchodcem JZD. Při zakládání místního JZD stál první v řadě, patřil mezi první průkopníky při přetváření naší vesnice k socialismu i k socialistické zemědělské družstevní velkovýrobě.

Pracuje také ještě u požárníků, v Československém červeném kříži, v odbočce Svazu československo-sovětského přátelství a v dohlížecím výboru spotřebního družstva Jednota. Od roku 1925 až dosud pomáhá vždy o řepné kampani jako vážný v cukrovaře v Novém Bydžově.

Našemu milému jubilatovi přejeme z celého srdce stále zdraví a hodně úspěchů v tělovýchovné činnosti i v ostatních oblastech jeho záslužné práce pro naši socialistickou společnost.

TJ Sokol Skochovice

Naší matriky

NAROZENÍ

od 24. 4. 1981 do 9. 8. 1981

28. 4. **Pavel Veinfurter**,
Nový Bydžov, U plovárny 1415
29. 4. **Dagmar Krejčová**,
N. Bydžov, M. Bydžovského 1150
1. 5. **Vladimír Hanuš**,
Nový Bydžov, č. Sloupno 186
1. 5. **Pavel Súra**,
Nový Bydžov, Dukelská tř. 1409
2. 5. **Karolína Kubičková**,
Nový Bydžov, č. Sloupno 93
7. 5. **Jakub Vaníček**,
Nový Bydžov, Chudonice 31
7. 5. **Kateřina Kožíšková**,
Nový Bydžov, Purkyňova 1624
8. 5. **Růžena Demeterová**,
Nový Bydžov, Čsl. armády 1540
14. 5. **Michaela Nebeská**,
Nový Bydžov, Jungmannova 1489
14. 5. **Karel Hronek**,
Nový Bydžov, Chudonice 120
16. 5. **Patricie Černá**,
Nový Bydžov, č. Lužec n. C. 28

22. 5. **Jan Hruška**,
Nový Bydžov, Smetanova tř. 1503
25. 5. **Jana Novotná**,
Nový Bydžov, Husova tř. 1368
31. 5. **Simona Ludvíková**,
Nový Bydžov, Havlíčkova 66
1. 6. **Lenka Jeníková**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 853
2. 6. **Tomáš Jilemnický**,
Nový Bydžov, č. Zachraštany 74
2. 6. **Václav Pšenička**,
Nový Bydžov, Jungmannova 1620
4. 6. **Lukáš Zámečník**,
Nový Bydžov, Šarleje 93
6. 6. **Jitka Musilová**,
Nový Bydžov, Husova tř. 1362
7. 6. **Roman Černý**,
Nový Bydžov, č. Sloupno 190
12. 6. **Lenka Kopánková**,
N. Bydžov, č. Starý Bydžov 173
17. 6. **Lenka Dohnalová**,
Nový Bydžov, Na Valech 69
19. 6. **Monika Petrářková**,
Nový Bydžov, Metličany 1094
19. 6. **Jaromír Bureš**,
Nový Bydžov, Zahradní 431
15. 7. **Gabriela Vaníčková**,
Nový Bydžov, Na hřišti 398
25. 7. **Tomáš Janouch**,
Nový Bydžov, č. Lužec n. C. 193
27. 7. **Ana Hladíková**,
Nový Bydžov, č. Zachraštany 1
27. 7. **Roman Zima**,
Nový Bydžov, č. Skochovice 137
3. 8. **Lenka Formánková**,
Nový Bydžov, B. Smetany 1217
4. 8. **Simona Brožová**,
Nový Bydžov, Dukelská tř. 1131
9. 8. **František Sládek**,
Nový Bydžov, Deylova 1859

SŇATKY

od 4. 6. 1981 do 22. 8. 1981

4. 6. **Otto Kejzlar**,
Červ. Kostelec-Horní Kostelec 39
- Zdeňka Pecháková**,
Nový Bydžov, Havlíčkova 54
20. 6. **Milan Hušek**,
Smidary, Kaprova 114
- Jaroslava Valášková**,
Nový Bydžov, Zahradní 448
27. 6. **Petr Žalud**,
Sobčice 87
- Vladimíra Pražáková**,
Nový Bydžov, U mlýna 1434
4. 7. **Pavel Klepač**,
Nový Bydžov, Husova tř. 1164
- Marie Brodská**,
Smidary-Chotělice 90
11. 7. **Vladimír Aman**,
Nový Bydžov, Žižkova 568
- Marie Herčíková**,
České Budějovice, Strádova 7-954
11. 7. **František Pšenička**,
Nový Bydžov, Nerudova 1696
- Jana Šalová**,
Humburky 59
18. 7. **Miroslav Gruber**,
Nový Bydžov, Dukelská tř. 995
- Olga Příbylová**,
Nový Bydžov, Dr. Ezopa 1659
1. 8. **Zdeněk Mádl**,
Nový Bydžov, Mírové nám. 1145
- Nada Hochmanová**,
Hlinsko v Čechách,
Čsl. armády 1279

1. 8. **Václav Volanský**,
Myštěves 41
- Lenka Lonská**,
Nový Bydžov, Dukelská tř. 1044
1. 8. **Vladimír Rudoif**,
Jaroměř, SNP 390
- Zdeňka Nováková**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 769
8. 8. **Karel Mikas**,
Pardubice, Makarenkovo
náměstí 2473
- Bohuslava Tesařová**,
Nový Byžov, Na Svěpomoci 400
22. 8. **Jiří Havlík**,
Nový Bydžov, J. Fučíka 895
- Martina Vašáková**,
Praha 3-Žižkov 2647,
Kunešova 6

ZLATÉ SVATBY

3. 5. 1981

František a Františka Kutifelovi,
Nový Bydžov, Otmarka 341

1. 7. 1981

František a Marie Vlkovi,
Nový Bydžov, Na Svěpomoci 172

ÚMRTÍ

od 5. 5. 1981 do 25. 8. 1981

Anna Černá	83 let
Vlastimila Novotná	67 let
Růžena Navrátilová	79 let
Marie Rejthárková	74 let
Josef Frýba	72 let
Marie Paviásková	72 let
Anežka Šťovíčková	80 let
Anna Ortová	76 let
Marie Bartošová	68 let
Božena Kancnýřová	72 let
Jan Špír	59 let
Jiří Elich	69 let
Jaroslava Lišková	81 let
Pavel Hlaváček	30 let
František Khorel	78 let
JUDr. Augustin Fišer	76 let
Ladislav Havránek	79 let
Miloslav Volejník	57 let
František Moravec	71 let
Bohumil Janouch	74 let
Františka Drobná	90 let
Ludvík Novotný	73 let
Josef Drlý	58 let
Jaroslav Müller	69 let
Josef Sigmund	71 let
Antonie Vobořilová	86 let
Blažena Peterová	86 let
František Němec	72 let
Jaroslav Hladík	79 let
Václav Všetečka	84 let
Ladislav Poláček	85 let
Jaroslav Reich	60 let
Marie Šádková	83 let
Václav Stejskal	68 let
Marie Hloucalová	75 let
Karel Bubák	74 let
Václav Rám	61 let
Marie Věchtová	76 let

Ze zápisníku VB

● Při šetření havárie osobního automobilu mezi obcemi Barchůvek a Měník bylo u řidiče D. J. zjištěno požití alkoholu před jízdou a mimo to ještě svévolné opuštění vojenského útvaru. Ze cvičení tak D. J. poputuje k voj. soudu.

● Další dopravní nehoda byla šetřena mezi obcemi Ohništany a Šaplava, kde řidič malého motocyklu R. M. pod vlivem alkoholu najel do cyklisty R. F. U obou účastníků nehody došlo k těžkým zraněním.

● Setřením příslušníků VB bylo zjištěno, že Š. J. odcizil v obci Červeněves malý motocykl Pionýr po požití osmi 10⁰ piv. Takto opojen odejel do obce Křičov, kde vypil dalších deset piv, která mu k radosti podával B. L. Potom se vrátil zpět do obce Červeněves,

kde odcizil dalšího Pionýra, a zpět odejel do Křičova. Zde přibral spolujezdce B. L. a společně se odejeli bavit na zábavu do Sekeřic. Sem však nedojeli, neboť opojený řidič motocykl nezvládl a u Hlušic havaroval.

● Další výtečník, který pod vlivem alkoholu chtěl řídit, byl zjištěn v B. F. Před vrátnicí Strojbalu ve Skřivanech se pokoušel odcizit malý motocykl Moped, který chtěl roztláčit a na něm ujet. V tomto počínání mu zabránil vrátný závodu. Na výlet chtěl B. F. odjet s 1,93 promile alkoholu.

● Jedním z dalších řidičů byl i G. F., který na základě poznatků členů PS VB Smidary byl zadržen pro podezření z požití alkoholu. Po pozitivní dechové zkoušce byl převezzen k odběru krve.

● Občan Š. P. odcizil z JZD ČSSP v Novém Bydžově 4 q granulí pro vlastní potřebu. Bude se za to zodpovídat na patřičném místě.

● Dalším nenechavcem byl zjištěn B. S., proti kterému bylo zahájeno trestné stíhání pro rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví, neboť při výkupu vajec od občanů váhu vykoupených vajec měnil a poškočil tak n. p. VČDZ Hradec Králové o částku 2.170 Kčs.

● Na základě oznámení poškozené D. E. z Červeného Záhoří, okr. Tábor o ztrátě kabelky s osobními věcmi a větším obnosem peněz a dokladů byl proveden rychlý zákrok. Byl zjištěn pachatel B. A., který kabelku odnesl domů. Po prověření obsahu kabelky se B. A. s manželkou B. M. rozhodl, že si vše ponechají. Přes rychlý zákrok však již B. M. stačila občanský průkaz poškozené spálit. Další věci byly poškozené vráceny. Oba pachatelé se budou zodpovídat ze zatajení nálezu.

Bý.

PRÁCE JEDNOTEK PS VB

V minulých dnech se konal celobvodový aktiv jednotek PS VB při obvodním oddělení VB v Novém Bydžově. Úkolem aktivu bylo hodnocení úkolů ze závěrů okresní, krajské a celostátní konference PS VB v podmínkách OO-VB, organizační, řídicí a kontrolní činnosti obvodového štábu PS VB a zkušeností ze součinnosti s NV a ostatními orgány státními a složkami NF. Obsahem jednání bylo i zhodnocení dosažených výsledků na úseku preventivně výchovné činnosti, rozvoje aktivity a iniciativy členů PS VB v socialistickém soutěžení.

Před konáním aktivu a při přípravě se sešel řídicí štáb PSVB, který projednal politickoorganizační opatření, projednaná předtím se všemi členy ve všech jednotkách PSVB. Řízením ce-

lého aktivu byl pověřen vedoucí řídicího štábu PSVB s. Šoufek, který přednesl i politický úvod. Hlavní referát měl náčelník OO-VB s. Zima, který ve zprávě poukázal na klady a nedostatky i na rezervy v činnosti PSVB. Prohlásil, že je možno kladně hodnotit plnění úkolů ze závěrů konferencí. Vyzvedl činnost za rok 1980, ve kterém bylo ze 17 jednotek zapojeno do soutěže rady ONV 9 jednotek. Umístily se v rámci okresu na předních místech. Dvěma jednotkám byl uznán titul vzorná jednotka PSVB a samostatná jednotka na ochranu ekonomiky získala putovní standartu rady ONV v Hradci Králové.

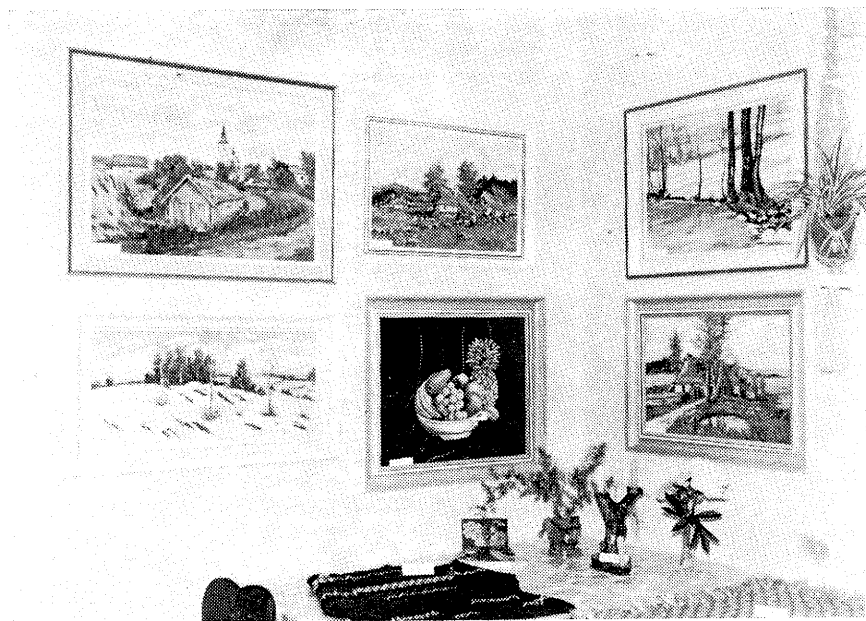
Se závěry XVI. sjezdu KSČ k ochraně a bezpečnosti socialistické rozvinuté společnosti pro činnost PSVB seznámil

zástupce řídicího štábu PSVB s. Vlášek. Vyzvedl význam politické uvědomělosti a uskutečňování politiky strany v preventivní činnosti všech členů PSVB, zvyšování politické a odborné úrovně, která je pro práci PSVB nezbytně nutná v jejím působení a předcházení trestné činnosti, hlavně mezi mládeží. V obvodě je 124 členů PSVB a za I. pololetí 1981 bylo odsouzeno 15.903 hodin - zadržen 1 podnapilý řidič, 4 narušitelé veřejného pořádku - toxikománie, vyšetřen 1 trestný čin, 3 přečiny, 43 přestupků ve VP, zadrženo 87 řidičů pro přestupek, 97 ostatních uživatelů silnic. Podáno poznatků: 4 trestné činy, 6 přečinů, 3 hospodářské trestné činy a 15 jiných poznatků. Opatření provedená na místě k ochraně ekonomiky 22, poznatků k nedostatkům ochrany socialistického majetku 100, popularizace nástěnky a relace v MR 30, besedy na školách 17, k právní výchově 23 a s řidiči 3.

V letošním roce je zapojeno 11 jednotek v soutěži rady ONV. Je prováděn nábor nových mladých členů a chceme se rozloučit s těmi, kteří neprojevují dostatečný zájem o plnění úkolů.

Po přednesených zprávách předal zástupce OS-SNB-VB Hradec Králové s. Andrlé spolu s náčelníkem OO-VB a vedoucím řídicího štábu PS VB devíti členům odznak vzorný člen PS VB a deseti členům čestný odznak PS VB. Po předání odznaků vystoupil zástupce vyššího orgánu, který ocenil práci všech členů PS VB, poděkoval jim s přáním mnoha úspěchů v další činnosti. Příkladem spolupráce a dobrého vedení je to, že se aktivu zúčastnili všichni příslušníci OO-VB v čele s náčelníkem. Na závěr aktivu bylo zvoleno 17 zástupců za delegáty na okresní konferenci, která se bude konat koncem letošního roku. VI.

O volbách uspořádali ve Staré Skřeněři zajímavou výstavku z prací místních občanů
Foto J. Prokop

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Městské kulturní středisko v N. Bydžově nepravidelně. - Řídí redakční rada, zástupce odpovědného redaktora Jitka Horynová. - Povolen o odborem kultury ONV v Hradci Králové pod č. 218/72. - Tisknou Východočeské tiskárny, n. p. v Novém Bydžově. - Náklad 1.400 výtisků.